

Anonimizirana različica

Prevod

C-673/20 - 1

Zadeva C-673/20

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

9. december 2020

Predložitveno sodišče:

Tribunal judiciaire d'Auch (Francija)

Datum predložitvene odločbe:

17. november 2020

Tožeča stranka:

EP

Toženi stranki:

Préfet du Gers

Institut National de la Statistique et des Études Économiques

SODIŠČE

[...] (ni prevedeno) **32000 AUCH** [...]

(ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

SODBA

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

V SPORU MED:**TOŽEČO STRANKO:**

EP

**v kraju, poimenovanem „La Bordevieille“,
32430 THOUX,**

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

IN
TOŽENIMA STRANKAMA:
PREFET DU GERS,
[...] (ni prevedeno) **32000 AUCH,**
[...] (ni prevedeno)
INSTITUT NATIONAL DE LA STATISTIQUE
ET DES ETUDES ECONOMIQUES
[...] (ni prevedeno) **92120 MONTRouGE,**
[...] (ni prevedeno)
[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

POSTOPEK

EP je poročena s francoskim državljanom, vendar s sklenitvijo zakonske zveze ni pridobila francoskega državljanstva, ker je kot nekdanja uradnica pri Foreign Office zvestobo prisegla angleški kraljici. V Franciji, kjer opravlja poklic kmetice, živi že vrsto let [...] (ni prevedeno).

Po referendumu Združenega kraljestva 23. junija 2016 je Svet Evropske unije 30. januarja 2020 odobril sporazum o izstopu Združenega kraljestva iz Evropske unije, ki sta ga Evropska unija in Združeno kraljestvo sklenila 31. januarja 2020.

Člen 131 sporazuma o izstopu poleg tega določa, da imajo v prehodnem obdobju institucije Evropske unije pristojnosti, ki so jim podeljene s pravom Unije, med drugim sta to Splošno sodišče Evropske unije in Sodišče Evropske unije.

V skladu s členom 50(3) [Pogodbe o Evropski uniji] so se 1. februarja 2020 obe Pogodbi Unije in Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo prenehale uporabljati za Združeno kraljestvo.

EP je bila izbrisana iz volilnega imenika z učinkom od 1. februarja 2020. Tako se ni mogla udeležiti občinskih volitev 15. marca 2020.

EP je 6. oktobra 2020 vložila zahtevek za ponovni vpis v volilni imenik, ki se uporablja za državljane Evropske unije, ki niso francoski državljani. Župan občine Thoux ji je 7. oktobra 2020 ta zahtevek zavrnil.

EP se je torej na podlagi člena L 18 code électoral (volilni zakonik) obrnila na občinsko volilno komisijo.

Z dopisom z dne 3. novembra 2020 je bila obveščena, da se bo volilna komisija sestala šele marca 2021, to je približno 20 dni pred volitvami v departmajih.

Ker je bila s tem odgovorom implicitno potrjena zavrnitev ponovnega vpisa, ki mu nasprotuje župan, je EP na podlagi določb člena L 20 volilnega zakonika pri predložitvenem sodišču vložila tožbo, ki je na sodišče prispela 9. novembra 2020 in s katero izpodbija odločitev župana občine Thoux.

[...] (ni prevedeno)

POVZETEK SPORA

EP sodišču predlaga, naj:

- prekine odločanje o tem primeru in Sodišču Evropske unije predloži vprašanja za predhodno odločanje glede razlage in veljavnosti (razlaga člena 50 Pogodbe o Evropski uniji in sporazuma o izstopu Združenega kraljestva; možnost, da državljani Združenega kraljestva ohranijo pravice do državljanstva EU; kršitev načela sorazmernosti; kršitev pravice do prostega gibanja);
- razglasi ničnost odločb o zavrnitvi njenega zahtevka za ponovni vpis v volilni imenik občine Thoux [...] (ni prevedeno);

[...] (ni prevedeno) V podporo svojim zahtevkom navaja, da je še en državljan Združenega kraljestva, HA, enako ravnal maja 2020, da bi se lahko udeležil drugega kroga občinskih volitev v svoji občini. Tribunal judiciaire de Limoges (sodišče prve stopnje v Limogesu, Francija) je zavrnilo njegovo tožbo, kar je potrdilo tudi Cour de cassation (kasacijsko sodišče). Ti sodišči sta menili, da izguba državljanstva EU ni nesorazmerno posegla v državljanske in politične pravice HA, saj je lahko volil na referendumu o brexitu in parlamentarnih volitvah leta 2019 v Združenem kraljestvu.

EP opozarja, da je njen položaj drugačen, saj v Franciji živi že 36 let in je v nasprotju s HA žrtev pravila Združenega kraljestva, imenovanega „15 years rule“ (pravilo 15 let), zaradi katerega se odslej ne more udeleževati angleških volitev.

Drugič, EP trdi, da kot izhaja iz različne sodne prakse, sprejete na podlagi člena 20 Pogodbe o delovanju Evropske unije, državljanstva EU ni mogoče samodejno ukiniti. Poleg tega načelo pravne varnosti nasprotuje vsaki obliki samodejnosti ukinitve tako pomembnega statusa, kot je državljanstvo EU. Če bi to dopustili, bi to v primeru EP pomenilo, da bi ji bila prepovedana vsaka udeležba v demokratičnem procesu, kar bi pomenilo nedopustno prenehanje enakosti s katerim koli državljanom države članice ter poseg v njene temeljne svoboščine in njeno svobodo gibanja.

Tretjič, samodejna izguba državljanstva EU bi za EP pomenila očitno kršitev evropskega načela sorazmernosti.

&

Župan občine Thoux je skopo navedel, da mu trenutni predpisi ne omogočajo, da EP vpiše v volilni imenik.

&

Prefekt departmaja Gers predlaga, naj se zavrnejo vsi zahtevki EP.

Trdi, da je Združeno kraljestvo s tem, ko je bil sporazuma o izstopu ratificiran s strani Evropskega parlamenta in britanskega parlamenta, nemudoma in dejansko izstopilo iz Evropske unije 31. januarja 2020 ob polnoči, zaradi česar so državljani Združenega kraljestva v Franciji izgubili pravico voliti in biti voljen na občinskih in evropskih volitvah.

V členu 127 sporazuma o izstopu Združenega kraljestva je namreč pojasnjeno, da se določbe Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki določajo pravico državljanov EU, da volijo in so voljeni na evropskih in občinskih volitvah, ne uporabljajo za Združeno kraljestvo v dvoletnem prehodnem obdobju, določenem s sporazumom.

Tako je Institut National de la Statistique et des Etudes Economiques (INSEE – francoski nacionalni inštitut za statistiko in gospodarske študije) zaradi brexita 1. februarja 2020 po uradni dolžnosti izbrisal njegove državljane iz dodatnih volilnih imenikov na podlagi odstavka III člena L 16 volilnega zakonika, ki tej instituciji nalaga, da iz enotnega volilnega imenika izbriše volivce, ki nimajo več volilne pravice.

EP nima dvojnega državljanstva in je zato ni mogoče ponovno vpisati v dodatni volilni imenik občine Thoux.

RAZLOGI ZA ODLOČITEV

Predlog za prekinitev odločanja

Iz francoske sodne prakse v civilnih in upravnih zadevah izhaja, da je namen načela sorazmernosti uravnavati pristojnost javnih organov, da se zagotovijo pravice in avtonomija oseb ter preprečijo pretirani ali preveč radikalni posegi vanje, ki bi škodovali sami vsebini pravic in svoboščin.

Konkretno, javna oblast lahko omeji svoboščino državljanov le, kolikor je to nujno zaradi zaščite javnih interesov, in mora prednostno zagotavljati temeljne pravice. Ukrep, ki omejuje pravice in svoboščine, mora torej biti hkrati primeren ali prilagojen, nujen in sorazmeren.

Načelo sorazmernosti, ki je določeno v sodni praksi Evropskega sodišča za človekove pravice (ESČP), je odslej splošno načelo prava Unije, priznано v členu 5(4) Pogodbe o Evropski uniji. Njegov namen je enak, to je uravnavati pristojnost javnih organov, da se preprečijo pretirani in preveč radikalni posegi, ki bi škodovali samemu bistvu pravic in svoboščin. To načelo torej velja za institucije Evropske unije in države članice, kadar uporabljajo pravo.

Poleg v sodni praksi Conseil d'État (državni svet) je odslej zahteva po sorazmernosti vseprisotna tudi v ustavnem pravu, v katerem je bila potrjena na podlagi zahteve po nujni kazni, določene v členu 8 Deklaracije o pravicah človeka in državljana.

Ne da bi bilo treba odgovoriti na vse trditve EP, bo v obravnavanem primeru upoštevano zlasti to, da EP, ki v Franciji prebiva od 29. aprila 1984, kot dokazujejo elementi v spisu, ne more več voliti niti na enih britanskih volitvah zaradi britanskega zakona, imenovanega „Representation of the People Act 1985“.

V zvezi s tem zakonskim predpisom Združenega kraljestva je ESČP v sodbi z dne 7. maja 2013 v zadevi SCHINDLER odločilo, da člen 3 Protokola št. 1 h Konvenciji ni kršen. V obravnavani zadevi je zadevna oseba ob odločitvi ESČP še lahko volila na evropskih in občinskih volitvah leta 2013.

Primer EP pa je drugačen, saj je, čeprav je bila vpisana v volilni imenik v departmaju Isère in nato od oktobra 2000 v občinski volilni imenik v Thouxu 32, izgubila pravico voliti na evropskih in občinskih volitvah leta 2020 zaradi uporabe člena 127 sporazuma o izstopu Združenega kraljestva, v katerem je pojasnjeno, da se določbe Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki določajo pravico državljanov EU, da volijo in so voljeni na evropskih in občinskih volitvah, ne uporabljajo za Združeno kraljestvo v dvoletnem prehodnem obdobju.

EP, ki je polnoletna, poslovno sposobna, nekaznovana oseba, je torej brez vsake volilne pravice.

Kot pa je opozorilo ESČP, volilna pravica še zdaleč ni privilegij, ampak pravica, zagotovljena s Konvencijo (sodba ESČP z dne 23. marca 2006, Albanese proti Italiji). Poleg tega mora omejitev volilne pravice izpolnjevati legitimni cilj in ne sme dopuščati absolutne omejitve (sodba ESČP z dne 20. maja 2010, Alajos Kiss proti Madžarski).

Predložitveno sodišče ni pristojno za presojanje upoštevnosti in utemeljitev sporazuma o izstopu Združenega kraljestva iz Evropske unije z dne 31. januarja 2020.

Vendar predložitveno sodišče ugotavlja, da uporaba določb tega sporazuma v obravnavanem primeru EP, ki ji je odvzeta volilna pravica v Združenem kraljestvu, nesorazmerno posega v njeno temeljno volilno pravico.

Predlog za sprejetje predhodne odločbe je formalno upravičen, ker je EP upoštevala rok za izpodbijanje implicitne odločitve o zavrnitvi vpisa v volilni imenik.

Predlog za sprejetje predhodne odločbe je vsebinsko upravičen, ker:

- spor spada na področje prava Unije in ni fiktiven ali umetno ustvarjen;
- gre za novo vprašanje, saj izpodbijani evropski akti predhodno niso bili razglašeni za skladne s pravom Unije v okviru postopka v glavni stvari ali postopka predhodnega odločanja;

- je bila obrazložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe pravno in dejansko opisana zgoraj;
- sta notranji odločitvi, na kateri bi lahko vplivalo vprašanje za predhodno določanje: odločba Institut National de la Statistique et des Études Économiques (francoski nacionalni inštitut za statistiko in gospodarske študije) o izbrisu EP iz francoskega volilnega imenika z učinkom od 1. februarja 2020 ter zavrnitev župana občine Thoux 32430 z dne 7. oktobra 2020, da EP vpiše v volilni imenik njegove občine.

Predlogu za prekinitev odločanja se torej ugoti in Sodišču Evropske unije se v tej zadevi predložijo vprašanja za predhodno odločanje glede razlage in veljavnosti, kot je predstavljeno v nadaljevanju, ne da bi bilo treba uporabiti odločanje po hitrem postopku.

[...] (ni prevedeno) IZ TEH RAZLOGOV

sodišče, ki je odločalo javno, v kontradiktornem postopku in na zadnji stopnji,

odreja prekinitev odločanja o vseh zahtevkih, ki jih je vložila EP,

[...] (ni prevedeno) Sodišču Evropske unije **postavlja** ta vprašanja:

1. Ali je treba člen 50 Pogodbe o Evropski uniji in sporazum o izstopu Združenega kraljestva iz Evropske unije razlagati tako, da ukinjata evropsko državljanstvo za državljane Združenega kraljestva, ki so pred koncem prehodnega obdobja izvrševali pravico do prostega gibanja in proste naselitve na ozemlju druge države članice, zlasti za tiste, ki na ozemlju druge države članice prebivajo že več kot 15 let in za katere velja zakon Združenega kraljestva, imenovan „15 year rule“, s čimer jim je tako odvzeta vsaka volilna pravica?

2. Če je odgovor pritrdilen, ali je treba člene 2, 3, 10, 12 in 127 sporazuma o izstopu in odstavek 6 njegove preambule v povezavi s členi 18, 20 in 21 Pogodbe o delovanju Evropske unije razlagati tako, da je tem državljanom Združenega kraljestva brez izjeme dovoljeno ohraniti pravice iz evropskega državljanstva, ki so jih imeli pred izstopom njihove države iz Evropske unije?

3. Če je odgovor na drugo vprašanje nikalen, ali ni sporazum o izstopu neveljaven v delu, v katerem krši načela, ki oblikujejo identiteto Evropske unije, in zlasti člene 18, 20 in 21 Pogodbe o delovanju Evropske unije ter tudi člena 39 in [40] Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, in ali ne krši načela sorazmernosti s tem, da ne vsebuje določbe, s katero bi jim bilo brez izjeme dovoljeno ohraniti te pravice?

4. Ali ni vsekakor člen 127(1)(b) sporazuma o izstopu neveljaven v delu, v katerem krši člene 18, 20 in 21 Pogodbe o delovanju Evropske unije ter člena 39 in 40 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah s tem, da državljanom Unije, ki

so izvrševali svojo pravico do prostega gibanja in proste naselitve v Združenem kraljestvu, odvzema pravico voliti in biti voljen na občinskih volitvah v tej državi, in – če Splošno sodišče in Sodišče te določbe razlagata enako kot francoski Conseil d'État (državni svet) – ali se ta kršitev ne nanaša na državljane Združenega kraljestva, ki so svojo pravico do prostega gibanja in proste naselitve na ozemlju druge države članice izvrševali več kot 15 let in zanje velja zakon Združenega kraljestva, imenovan „15 years rule“, s čimer jim je tako odvzeta vsaka volilna pravica?

[...] (ni prevedeno)

DELOVNI DOKUMENT